

5 Haziran Dünya Çevre Günü

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları
Açılığa Son

Sürdürülebilirlik Bülteni

HAZİRAN 2021 - SAYI: 4

5 Haziran Dünya Çevre Günü

Dünya Çevre Günü, İsveç'in Stockholm kentinde 1972 yılında düzenlenen Birleşmiş Milletler (BM) Çevre Konferansından bu yana, her yıl 5 Haziran tarihinde, çevrenin korunması konusunda dünya çapında farkındalık yaratılması ve eyleme bulunulması amacıyla kutlanmaktadır.

Her yıl belli bir temayla gerçekleşen Çevre Günü'nün 2021 için belirlenen teması **"Ekosistem Restorasyonu"**.

Ekosistem restorasyonu, doğayı sömürmekten iyileştirmeye gitmek için hasarın önlenmesi, durdurulması ve tersine çevrilmesi anlamına gelmektedir.

BM tarafından bu Dünya Çevre Günü'nde ormanlardan tarım arazilerine, dağların tepesinden denizin derinliklerine kadar milyarlarca hektarı canlandırma misyonu olan Ekosistem Restorasyonu On Yıl girişimi başlatılmaktadır.

Bu sene Dünya Çevre Günü etkinlikleri kapsamında Teknosa olarak çalışanlarımıza **"Kentte Ekolojik Hayat"** başlıklı, günlük hayatımızda gerçekleştireceğimiz küçük değişikliklerle doğal kaynakların tüketimi üzerinde nasıl olumlu etki yaratabileceğimize ilişkin online bir eğitim düzenledik.

Ekosistemlere yönelik en büyük tehditlerden biri doğa dostu olmayan, bilinçsiz ve ihtiyaç fazlası tüketim. Siz de Dünya Çevre Günü'nün kutlandığı bu ay da tüketimi azaltmak için adım atın! Satın almanız gereken bir ürün olduğunda şu soruları sorun:

- Kim üretiyor/yapıyor?
- Nereden geliyor?
- Doğaya nasıl bir etkisi var?
- Tekrar kullanılabilir ya da geri dönüştürülebilir mi?
- Doğa dostu başka bir alternatifi var mı?

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları - Açlığa Son

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının (SKA) temel amacı; 2015-2030 dönemi boyunca, **“kimseyi geride bırakmama”** sloganı ile hiçbir ülkenin ve hiç kimsenin kalkınma sürecinde geride bırakılmaması için çalışılmasıdır.

Mayıs ayında yayınladığımız bültenimizde SKA'lardan ilki olan Yoksulluğa Son amacına yer vermiştik. Bu sayımızda ise ikinci SKA olan **“Açlığa Son”** amacına yer vereceğiz.

Açlığa Son

Son 20 yılda hızlı ekonomik büyüme ve tarımsal verimlilikteki artış, yetersiz beslenen insanların sayısında yarıdan fazla azalma sağlamıştır. Eskiden kıtlık ve açlık çeken gelişmekte olan ülkelerin çoğu, en korunmasız kitlelerin beslenme ihtiyaçlarını artık karşılayabiliyor. Ancak bununla birlikte Gıda güvenliği gittikçe büyüyen küresel bir risk olarak karşımıza çıkıyor. Dünyanın 2050 yılına kadar 9 milyar insanı beslemek için en az %50 daha fazla gıda üretmesi gerekecek. Küresel gıda ve tarım sistemi, iklim değişikliği ve doğal kaynakların bozulmasına katkıda bulunmak ile birlikte bu koşullar da gıda ve tarım sistemini olumsuz olarak etkilemektedir.

2017 yılında Güney Sudan, Kuzey Nijerya, Somali ve Yemen’de yaşanan kıtlık 20 milyon insanı açlık riskine sokmuştur. BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), dünya genelinde, çoğu gelişmekte olan ülkelerde yaşayan kırsal nüfus olmak üzere, yaklaşık 800 milyon insanın kronik olarak yetersiz beslendiğini tahmin etmektedir. Yaklaşık 2 milyar insan farklı şekillerde mikro besin eksikliği yaşamakta ve 160 milyon çocuk büyüme geriliğinden muzdarip durumdadır. Beş yaş altı çocuk ölümlerinin neredeyse yarısının sebebi (yılıda 3,1 milyon çocuk) yetersiz beslenmedir.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, 2030 yılına kadar açlık ve yetersiz beslenmenin her biçimini sona erdirmeyi, başta çocuklar olmak üzere tüm insanların yıl boyunca yeterli besine sahip olmasını hedefliyor. Amaçlar, küçük çiftçilerin desteklenmesi ve arazi, teknoloji ve piyasalara eşit erişimlerini destekleyen sürdürülebilir tarım uygulamalarının teşvik edilmesini kapsıyor.

Açlığa son neden önemli?

Açlık ve yetersiz beslenme insanların daha az üretebileceği, daha kolay hasta olabileceği ve bu nedenle daha az gelir elde edeceği, geçim kaynağını artıramayacağı anlamına geliyor. Çoğunluğu gelişmekte olan ülkelerde olmak üzere Dünya üzerinde yaklaşık 800 milyon insan geceleri yatağa aç giriyor.

Bölgelere göre açlık çeken insan sayısı 2015 (tahmini)

Dünyada herkese yetecek yiyecek olmasına rağmen neden bu kadar çok insan açlık çekiyor?

Yetersiz hasat ve gıda israfı yiyeceklerin azalmasına neden olan faktörler arasında. Savaşlar nedeniyle üretim yapılacak alanların tahrip edilmesi de sorunu derinleştiriyor.

Bu konu ile neden ilgileneyim?

Herkes ailesinin yeterli miktarda güvenli ve besleyici gıdaya sahip olmasını ister. Açlığın olmaması ekonomileri, sağlık, eğitim, eşitlik ve sosyal kalkınmayı olumlu etkiler. Herkes için daha iyi bir dünya inşa edilmesinin anahtar unsurlarından biridir. Ayrıca, açlık önlenemediği takdirde eğitim, sağlık ve toplumsal cinsiyet eşitliği gibi diğer Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine de ulaşamayız.

Açlığı yok etmenin maliyeti nedir?

Açlığın 2030 yılına kadar sonlandırılması için ilave olarak 267 milyar ABD Doları kaynağa ihtiyaç duyulmaktadır. Yoksul insanların gıdaya erişebilmesi ve gelir kaynaklarını iyileştirebilmeleri için kırsal ve kentsel alanlara ve sosyal korumaya yatırım yapılması gerekiyor.

Peki bu konuda ne yapabiliriz?

Siz de ev, iş ve mahalle yaşantınızda değişikliğe gidip küçük çiftçileri ve pazarları destekleyebilir, daha sürdürülebilir gıdaları tercih edebilir, gıda israfı ile mücadele edebilirsiniz.

Yamuk yumuk meyve sebzeleri satın alın. Çoğu meyve ve sebze boyutları, şekilleri ve renkleri "doğru" olmadığı için çöpe atılıyor. Mahalle pazarlarından taze ama yamuk meyve ve sebze satın almak gıdaların çöpe atılmasını önler.

Özellikle meyve sebze gibi bozulmaya elverişli ürünleri tek tek satın alabilirsiniz. Bu ürünler kiloyla satın alındığında daha ucuz olsalar da, eğer bozulurlarsa daha çok gıda atılacağı için daha pahalıya gelebilmektedir.

Yemekten vazgeçtiğiniz bir meyve veya yiyeceğiniz varsa, çöpe atmayın. İhtiyacı olan ve yardım isteyen birine verin.

İşletmeler, tehlikeli gıda ürünlerin dağıtımını yaparak, ekilebilir arazilere hasar vererek, kaynak ve toprak haklarına saygı göstermemekle ve finans ve yatırım tercihleriyle, gıda güvenliğini ve sürdürülebilir tarımı çeşitli şekillerde olumsuz etkileyebilir.

Bununla birlikte, işletmeler etkili, ölçülebilir ve pratik çözümler üretmek gıda güvenliği ve sürdürülebilir tarıma ulaşma yolunda önemli bir ortaktır. Çiftçiler, üreticiler, tüccarlar, perakendeciler, yatırımcılar ve tüketiciler de dâhil olmak üzere tarımsal tedarik zincirinde bulunan her aktörün gıda güvenliğini artıracak, çevreyi koruyacak ve ekonomik fırsatlar sağlayacak sürdürülebilir gıda sistemleri oluşturmada önemli bir rolü vardır.

Bir tüketici ve seçmen olarak gücünüzü de kullanabilir, hükümetlerden ve iş dünyasından açlığı sonlandıracak tercihler yapmalarını isteyebilirsiniz.

Kaynaklar:

- https://www.ab.gov.tr/5-haziran-dunya-cevre-gunu_51288.html
- <https://www.cekulvakfi.org.tr/haber/dunya-cevre-gunu-ekosistem-onarimi-ve-yenilenmesi>
- <https://marmara.gov.tr/5-haziran-dunya-cevre-gunu/>
- https://www.kureselamaclar.org/wp-content/uploads/2_Acliga_Son.pdf
- <https://www.globalcompactturkiye.org/acliga-son/>